

መብዛሕትኦ እዋን ህፃናት ኣብ ሞንጎ ሕልምን ሓቃዊ ዓለምን ዘሎ ኣፈላላይ ኣይፈልጡን፡፡ ሓደሓደ ህፃናት (ሓቂ) ዝመስሉን መፍርሒ ዝኾኑ ሕልምታት ክሪኡ ከለው ባህሪም ይለዓሉ፡፡ እዚ ድማ ወለዲ ንክሓርቁን ኩሉ ሰብ ድማ ንክልዓል ይገብር፡፡ ከም መጠን ወላዲ ኩሉ ሰብ ዝተረጋገጠ ድቃስ ንክድቅስ ውላድካ ዝሪኦ ዘባህርር ሕልሚ ንምቕናስን ክትገብሮም ትክእል ነገራት ኣለው እዮም፡፡

ምብህራር እንታይ እዩ?

ምብህራር ኣዝዩ መፍርሒ ሕልሚ እዩ፡፡ ውላድካ ፈሪሒን እናበኸየ ንክልዓል ወይ ድማ ኣብ ዓራት ንክሸኑ ክገብሮም ይክእል እዩ፡፡

ምብህራር ብኸመይ ይፍጠር?

- ኩናትን ናብ ሓድሽ ሃገር ምጉዳዝ ሓዊሱ መፍሪሕ ዝኾኑ ተጓጎሮታት፡፡ ህፃናት (ሕንጠያት) ተዘክሮታቶም ኣብ ነብሶም ይሕዝዎ፡፡ ጩና፣ ድምፅን ምረኣይን ዘባህርር ሕልሚ ክፈጥሩ ይክእሉ እዮም፡፡
- ኣናእሸተን ቆልዑ ክርድኡ ከምዘይክእሉ፣ ብዛዕብኡ ድማ ክዛረብ ከም ዘይክእሉ ወይ ሓገዝ ክሓቱ ከምዘይክእሉ ይስምዖም፡፡
- ኣብ ሂወቶም ብዛዕባ ዘሎ ለውጢ ወይ ብዛዕባ ናይ ወለዶም ጭንቀት፣ ሻቅሎትን ፍርሕን ምክንያት ድሕንነት ዘይምስማዕ፡፡
- ንህፃናት ዘፍርሑ ናይ ቴሌቭዥን መደባትን ዜናታትን ምርኣይን ምስማዕን፡፡

ንውላድካ ኣብ ዘፍርሕ ሕልምታቱ ምሕጋዝ ንምንታይ ኣገዳሲ ኮይኑ?

- ብዙሓት መፍርሒ ሕልምታት እቲ ህፃን ቀትሪ ንክጭነቕ ክገብርዎ ይክእሉ፡፡ ህፃናት ድሕንነት ክስምዖም ከሎ ዝሓሸ ምንቅስቓስ ይህልዎም፡፡
- ብዝገባእ ምድቃስ ጥዕና ንክህሉ፣ ንምምሃርን ካብ ጭንቀት ንምሕዋይ ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ፡፡ ድቃስ ምቁርራፅ ናይ ድቃስ ንውሓትን ሕጽረትን ይቕንስ እዩ፡፡
- ህፃናት ዘባህርር ሕልሚ ክሪኡ ከለው ወለዲ እውን ድቃስ ይስእኑ፡፡ እኹል ድቃስ ዘይምርካብ ወለድን ህፃናትን ሓረቕቲ ይገብሮም፡፡
- ዘባህርር ሕልሚ ዝሪኡ ህፃናት ክድቅሱ ከለው ክፈርሑ ስለዝክእሉ ናይ ድቃስ ሰዓት ከቢድ ይገብሮ፡፡

ውላድካ ክብህርር ከሎ

ውላድካ ተመቸይዎ ንክድቅስን ምብህራሩ ንክቅንስ ብኸመይ ትሕግዞ?

- ህፃናት ንክደኽሙን ብቐሊሉ ንክድቅሱን ብዙሕ ኣካላዊ ምንቅስቃስ የድልዮም እዩ። ናይ ደገ ፀወታታትን ንፁህ ዝኾነ ኣየርን ንሰብነትን ኣእምሮ ንምፍታሕታ ኣዝዮም ጠቐምቲ እዮም።
- ካሬን ዘለዎም መስተታትን ምግብታትን ኣወግድ። እዚ እም ንምድቃስ ከቢድ ክገብሩ ይኸእሉ እዮም። መብዛሕትኦም ልስሉስ መስተታት፣ ችግራት፣ ሻይን ቡንን ካሬን ኣለዎም እዮም።
- ንውላድካ ፕሮቲን ዝበዝሖም ከም ስጋ፣ ቺዝ፣ እንቋቋቆ ወይ ቶፋ ዝኣመሰሉ ናይ መደቀሲ ጣዕምት ሃብ። ህጻናት እንተድኣ ተጠምዶም ለይቲ ክለዓሉ ይኸእሉ እዮም።
- ሕድሕድ ምሸት ብተመሳሳሊ ሰዓት ዝጅምር ልሙድ ዝኾነ ናይ መደቀሲ ሰዓት ይሃልወካ። እዚ ን30 ደቐቐይቕ ክጸንሕ ይኸእልን ዝግታዊ ምንቅስቃሳት፣ ዝተቐነሰ መብራህቲ፣ ብዝሁም ማይ ነብስኻ ምሕፃብ፣ ብዙሕ ፀወታን ዛንታ/ደርፊ/ፀሎት የካትት።
- ውላድካ ካብ 11 ክሳብ 12 ሰዓት ዝኣክል ድቃስ ከም ዝድቅስ ግበር። ብተወሳኺ ድማ ኣናሽተን ቆልዑ ናይ ቀትሪ ድቃስ ከድልዮም ይኸእል እዩ።
- ውላድካ ክደኽም ከሎ ከዕርፉ ወይ ኣብ ዓራቶም ክድቅሱ ይግባእ። ህፃናት ኣብ ዝተፈላለዩ ግዜ ኣብ ዝተፈላለዩ ከባቢ ክድቅሱ እንተልይዎም፣ ብፍላይ ድማ ኣብ ቅድሚ ቴሌቭዥን ክድቅሱን ደቂሶም ክፀንሑ ይኸብደም እዮም።
- ዋላኳ መብራህቲ ምሉእ ብምሉእ ምጥፋእ ዝምከር እንተኾነ ዝተወሰነ መብራህቲ ከድሊ ይኸእል እዩ።
- ዝሑል ክፍሊ ምስ ዘመቐ ኮርታ ዝሓሸ ድቃስ ንክድቅሱ ይገብር።

- ውላድካ ዳግማይ ክሳብ ዝድቅስ ኣዚመሉ፣ ሕቕፎን ዓራቱ ኣንቀሳቕሶሉ።
- ኣብቲ ቀፃሊ ንግሆ ውላድካ እቲ ዝረኣዮ መፍርሒ ሕልጺ ንክስእልን እቲ ዝሰኣሎ ቀዲዱ ንክድብርዮ ግበር።
- እቲ ዘባህርር ሕልጺ ብዛዕባ ዘሰንብድ ተዘክሮ እንተድኣ ኮይኑ ብዛዕባኡ ንውላድካ ኣሃርብ። ውላድካ እቲ ነገር ቅድሚ ነዊሕ ግዜ ኣብ ካልእ ከባቢ ከምዝተፈጠረን ሕጺ ግና ኣብ ድሕንነቱ ዝተሓለወ ከባቢ ከም ዘሎ ንክርዳእ ሓግዞ።
- ውላድካ ድሕንነት ዝሰምዖ ከባቢ፣ ዘሓገሱን ፅቡቕ ተዘክሮ ዘለው ከባቢ ንክስእል (ወይ ብዙሓት እንተኮይኖም ንክስእሎም) ሕተቶ። እዚ ሓቃዊ ወይ ሓሳባዊ ክኸውን ይኸእል እዩ። እዚ ስእሊ ድማ ክድቅስ ከሎ ንክረኣ ኣብ ጥቓ ዓራቱ ኣቐምጦ። ብተወሳኺ ድማ ናይ ባዕልኻ ስእሊ እንዳሰሓቕካ ክተቐምጥ ትኸእል ኢኻ።

እቲ ዘሰንብድ ሕልምን ዘባህርር ሕልጺ እንተዘይጠፈኡ እንታይ ትገብር።

- ዘሰንብዱ ሕልምታት ኣዝዮም ዘባህርሩ ሕልምታት እዮም። ውላድካ ከእውይ፣ ቀልጢፉ ከይለዓል ወይ ድማ ከየለልየካ ይኸእል እዩ።
- ሓሓሊፉ ዝመጡ ዘሰንብዱ ሕልምታት ከጨንቐኻ ኣይግባእን። ህፃናት እቶም ዘሰንብዱ ሕልምታት ክገክሩ ኣይኸእሉን ኮይኑ ግና ንወለዲ ክሕርቑን ናይቲ መላእ ስድራ ድቃስ የቋርፁ እዮም።
- እቲ ዘሰንብድ ሕልጺ ወይ ዘባህርር ሕልጺ ብተደጋጋሚ እንተኾይኑ ወይ እቶም ኣብ ላዕሊ ዝተገፁ ስትራተጅታት ተዘይሰሪሖም ሓኪምካ ንክሕግዝካ ሕተት።

ውላድካ ካብ ዘበህርር ድቃስ ክለዓል ከሎ እንታይ ክትገብር ኣለካ?

- ንውላድካ ምቕት ሃቦ። ተረጋጊዕኻ ርህራህ ኣርእዮ።
- ውላድካ ኣብ ዓራት እንተድኣ ሸይኑ ኮይኑ ሓሲብዎ ከም ዘይኮነ ብምርዳእ ብቐልጠፍ ኣፅርየሉ።
- ውላድካ ዓብይ እንተድኣ ኮይኑ እቲ ሕልሙ እንታይ ከም ዝነበረ ሕተቶ።

ብዛዕባ ምዕባይ ቆልዑ ብዝተፈላለዩ ቋንቋታት ክትረክብ እንተድኣ ደሊኻ cmascanada.ca/cnc/parents ተግዘብ

SUPPORTING CHILD CARE IN THE SETTLEMENT COMMUNITY / SOUTIEN DE LA GARDE DES ENFANTS DANS LA COMMUNAUTÉ DE RÈGLEMENT
 Funded by: Immigration, Refugees and Citizenship Canada / Financé par : Immigration, Réfugiés et Citoyenneté Canada